

informatör

bezpłatny informator Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej TBS w Częstochowie

ukazuje się od 2015 roku

06/2025

www.zgm-tbs.czest.pl

INFORMACJE • KOMUNIKATY • WIADOMOŚCI

Szanowni Państwo!

W Częstochowie samopoczucie i zdrowie psychiczne młodych ludzi leży nam na sercu od dawna. I nie jest tylko tematem do namysłu – czymś, czego jesteśmy dobrze świadomi. Jest obiektem realnych działań miejskiego samorządu, przede wszystkim w szkołach, ale nie tylko tam. Spotkania czy spektakle z zakresu profilaktyki zdrowia psychicznego, uzależnień czy hejtu odbywają się i poza szkołami. Organizują je miejski Wydział Edukacji, Wydział Zdrowia, placówki oświatowe. W Urzędzie Miasta z kolei odbywają się konferencje specjalistów i praktyków pracy z młodzieżą. Jak tej wiosny, kiedy w sali sesyjnej rozmawiano o kondycji psychicznej młodych ludzi i zapobieganiu życiowym dramat, które w skrajnych przypadkach mogą się z niej brać.

Teraz wychodzimy do dzieci i młodzieży z nową formułą wsparcia psychologicznego. To „Safe Space” – czyli „Bezpieczna Przestrzeń”. Nazwę podsunęli sami młodzi z naszych średnich szkół. To miejsce w Galerii Jurajskiej, w którym młodzi ludzie

mogą porozmawiać ze specjalistą o tym, co ich martwi, co im doskwiera, co budzi w nich lęk, niepokój, co mąci ich bez troskę i radość życia, której – wydawałoby się – powinni mieć pod dostatkiem. A dlaczego akurat w centrum handlowym? Ponieważ realia są takie, że młodzież często w nich bywa, spędzając tam dużo czasu. Zanim to się kiedyś zmieni, chcemy, aby taki punkt pomocowo-interwencyjny był właśnie w takiej przestrzeni. Bo młodzi i tak w niej przebywają, w pojedynkę albo w towarzystwie. I nie zawsze czują się dobrze, a czasami zmagają się z naprawdę poważnymi problemami, mającymi przeróżne przyczyny. W „Safe Space” to ich emocje i myśli mają być najważniejsze, traktowane z niezbędną uważnością – bez presji, bez wartościowania, w klimacie zaufania i dyskrecji.

Ten pilotażowy projekt będzie testowany podczas wakacji. Otwarcie zaplanowano na 23 czerwca. Dyżury psychologów w „Safe Space” wyznaczono pięć razy w tygodniu, od poniedziałku do piątku, przez dwie godziny dziennie. Punkt będzie prowadzony wraz z wyspecjalizowanym podmiotem leczniczym. Gdy więc pojawi się taka potrzeba, pierwsza rozmowa będzie wstępem do dalszej, bardziej ukierunkowanej pomocy, nie tylko kierowanej do młodego człowieka, ale i członków jego rodziny. „Safe Space” ma też korzystać z doświadczenia specjalistów z Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych. Ta miejska jednostka, na co dzień blisko współpracująca z naszymi szko-

łami, też zresztą będzie dostępna w wakacje, w swoich placówkach przy ulicach Kosmowskiej i Łukasieńskiego. Oferuje interwencję kryzysową, konsultacje psychologiczne, od dawna funkcjonuje również jako poradnia online – co może być opcją pierwszego wyboru dla wielu młodych ludzi, preferujących, przynajmniej na początku, taki zdalny kontakt.

Zobaczymy, jak sprawdzi się „Safe Space”, jak wielu będzie miał gości, czy będzie dobrze odpowiadać na realne potrzeby. Jeżeli zda egzamin, jego działalność będzie kontynuowana w nowym roku szkolnym. Teraz chodzi o to, aby o „Safe Space” dowiedziało się jak najwięcej młodych ludzi.

Równowaga psychiczna to podstawa naszego funkcjonowania. Wiele życiowych problemów zaczyna się „w głowie”. Szukanie pomocy, wsparcia, rady, kierunku i sensu w życiu jest zawsze w porządku. To bardzo ludzka sprawa. I jedna z tych, w których widać wartość człowieka. Autentyczna, empatyczna rozmowa może pomóc nam wyjść z wielu sytuacji, którym nie potrafimy sami podołać. Kibicujmy więc wszystkim, którzy zwracają się do innych ludzi w momencie kryzysu, trudności, zagubienia, którzy nie chcą być sami z takimi doświadczeniami. Stawka – nasze spełnione i satysfakcjonujące życie – jest bezcenna.

Pozdrawiam serdecznie

Krzysztof Motyjasz

Prezydent Częstochowy

Kupić, wynająć, a może TBS? O prawie człowieka do mieszkania

więcej na stronach 2 - 3

Minister na budowie TBS

więcej na stronie 4

Połączenie 1 Maja – Krakowska zyskuje docelowy kształt

więcej na stronie 9

Chodź do bramy, poczytamy

więcej na stronie 11

ZGM TBS informuje

Kupić, wynająć, a może TBS? O prawie człowieka do mieszkania

Po raz 10. w auli Politechniki Częstochowskiej odbyła się Konferencja Naukowa Science 2 Business z cyklu Smart City. Tym razem tematem obrad naukowców i praktyków było mieszkanie w perspektywie prawnej, budownictwa społecznego oraz rozwiązań ekologicznych na rynku mieszkaniowym. Patronat honorowy nad wydarzeniem objęli: Prezydent Miasta Częstochowy Krzysztof Matyjaszczyk i rektor Politechniki Częstochowskiej dr hab. inż. Marek Warzecha. Konferencję wraz z towarzyszącą jej „SMART CITY EXPO 2025” zorganizowali: Politechnika Częstochowska oraz Zakład Gospodarki Mieszkaniowej TBS w Częstochowie

Celem głównym dwudniowej (27-28.05.2025) Konferencji Naukowej Science 2 Business oraz Forum '25 wraz z wydarzeniami towarzyszącymi było przede wszystkim umożliwienie wymiany poglądów wszystkim uczestnikom wydarzenia na tematy związane z życiem w Smart City.

- *Inteligentne miasto to takie, które stawia sobie wyzwania, formułuje priorytety, otwiera się na innowacje, będąc przy tym kreatywnym i elastycznym w różnych kwestiach. Promujemy ideę smart city, bo to nie tylko nowinki technologiczne, nowoczesne rozwiązania, to także wspólnota, umiejętność współpracy, łączenia pomysłów, tworzenia platform. Przy okazji pokazujemy, jak wygląda nowoczesne budownictwo komunalne i społeczne, jak budowa TBS-ów wpływa na tzw. krwioobieg miejski, dając nie tylko miejsca do życia, ale też przeciwdziałając wyludnianiu miast* – podkreślał **dr Michał Dziadkiewicz z Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej**.

Częstochowskie Forum '25 skupiało się na spotkaniach z praktykami oraz wykładach prowadzonych przez władze miasta, naukowców oraz specjalistów. W Forum '25 wzięli też udział doktoranci i studenci Politechniki Częstochowskiej oraz młodzież z częstochowskich szkół ponadpodstawowych. W tym roku tematem obrad naukowców i praktyków było mieszkanie w perspektywie prawnej, budownictwa społecznego oraz rozwiązań ekologicznych na rynku mieszkaniowym. Obecny na konferencji **Wiesław Żrebiec, Prezes Polskiej Izby Gospodarczej Towarzystw Budownictwa Społecznego** analizował efekty Pakietu Mieszkaniowego Ministerstwa Rozwoju i Technologii w zakresie wsparcia budownictwa społecznego w Polsce. Z kolei **dr hab. inż. Piotr Tomski z Politechniki Częstochowskiej** przedstawił lokalny rynek mieszkaniowy w ocenie podmiotów pośredniczących w obrocie nieruchomościami na rynku wtórnym. Podczas Forum padło wiele istotnych pytań z punktu widzenia zmian na rynku nieruchomości m.in.: „Mieszkanie prawem czy towarem?”, „Mieszkania dla młodych - kupić, wynająć, a może TBS?”. Uczestnicy obrad rozmawiali także między innymi o: wsparciu społecznego budownictwa czynszowego w ramach funduszu dopłat, perspektywach budownictwa społecznego w Polsce i Europie oraz o spółdzielczości mieszkaniowej, która może połączyć prospołeczność i przedsiębiorczość.

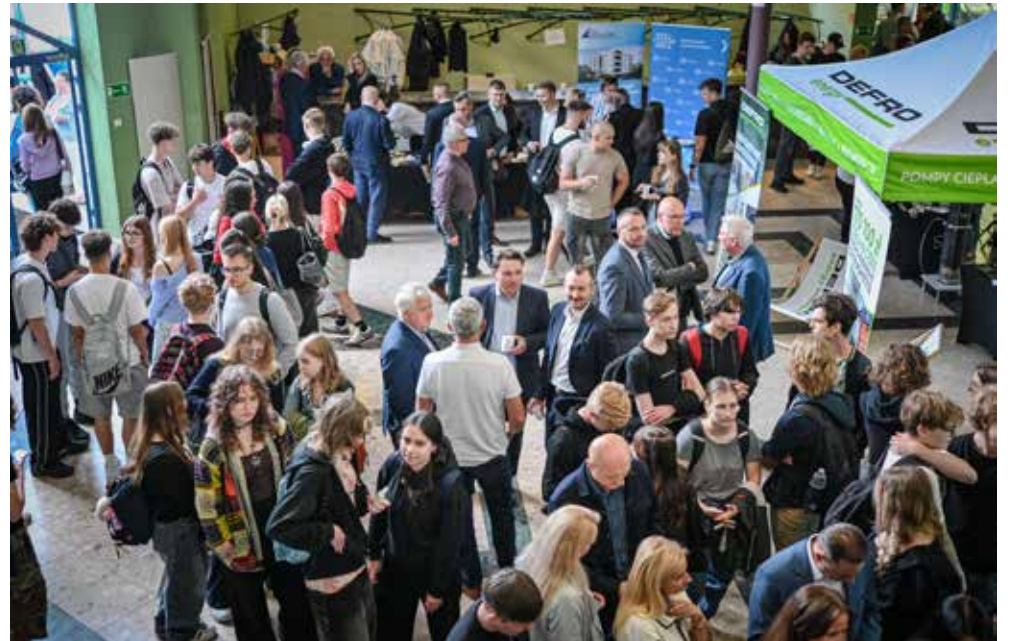
Nie zabrakło innowacyjnych technologii w Smart City, jak choćby błękitno-zielonej infrastruktury, czyli instalacji wodorowych stosowanych w budownictwie mieszkaniowym.

Takie nowoczesne osiedle wodorowe w gminie Śrem zaprezentował **Wiesław Małasznia, prezes zarządu, Śremskiego TBS Spółki z o.o.**

W ramach wydarzenia Science 2Business z cyklu Smart City zorganizowano: wykłady tematyczne, sesje posterowe, warsztaty i szkolenia. Konferencji towarzyszyło „SMART CITY EXPO 2025”, które skupiło przedsiębiorców nie tylko z Częstochowy, ale także innych polskich miast. Pojawiły się takie firmy, jak np.: **Defro Energy Sp. z o.o., Izodom 2000 Polska Sp. z o.o., AB S.A., Ivel Electronics Sp. z o.o., Arsanit Sp. z o.o., AMB Budownictwo Sp. z o.o.** Można było obejrzeć nowoczesne rozwiązania z zakresu budownictwa oraz innowacje ekologiczne.

- *Chyba nikt nie ma wątpliwości, że Politechnika Częstochowska to wiodąca uczelnia techniczna w regionie, lider współpracy z biznesem – gdzie jak nie tu mieliby spotykać się przedsiębiorcy? Dlatego kolejny raz przygotowaliśmy SMART CITY EXPO 2025. Bezpośrednie rozmowy z sektorem biznesowym, z przedstawicielami firm, które tak chętnie podejmują z nami współpracę, to ważny aspekt działalności każdej instytucji, w tym także, a może przede wszystkim uczelni technicznych* – podkreślał **Paweł Konieczny, prezes zarządu ZGM TBS Sp. z o.o. w Częstochowie**.

W pierwszym dniu konferencji jej uczestnicy mieli niepowtarzalną okazję,

by na żywo zobaczyć uczelnianego robopsa - urządzenie podziwiane na całym świecie. Czteronożna platforma krocząca, która ma nieograniczone możliwości zastosowania zarówno w procesie dydaktycznym, jak i w praktyce, wzbudziła ogromne zainteresowanie.

- *Projekt został doceniony w Polsce i w Stanach Zjednoczonych. Robopies posiada 4 zaawansowane kończyny umożliwiające precyzyjne poruszanie się, wyposażony jest w laserowy system skanowania otoczenia, który analizuje przeszkody w czasie rzeczywistym, może być programowany do sterowania autonomicznego w różnych warunkach użytkowania* – przypomniał **prezes ZGM TBS Paweł Konieczny**.

Gościem specjalnym konferencji był **podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Tomasz Lewandowski**, który w drugim dniu obrad

spotkał się z blisko setką przedstawicieli Polskiej Izby Gospodarczej TBS.

- Ja z przyjemnością przyjmuję zaproszenia na tego typu wydarzenia, bo tu są ludzie, którzy mówiąc kolokwialnie „zjedli zęby” na mieszkalnictwie, którzy wiedzą, co w kraju działa, a co nie, jak mieszkalnictwo powinno się zmieniać. To podejście do mieszkalnictwa zmienia się także w pracach rządu, staje się dziś ono priorytetem. Zmienia się również podejście do materiałów, z których budujemy, do nowych technologii, które wykorzystujemy. Szczęśliwie idziemy w kierunku zwiększenia efektywności energetycznej budynków. Mamy się w tym zakresie w Polsce czym pochwalić. Poziom energii pierwotnej, która dzisiaj jest wymagana w przypadku budów samorządowych budynków wielomieszkaniowych jest na niskim, dobrym poziomie, ona nie może przekroczyć 52 kWh na m² na rok. I to właśnie ci samorządowcy, prezesi spółek TBS, tu obecni, dyskutują z projektantami o różnego rodzaju rozwiązaniach, które tę energię mają „zbić” - nie tylko ze względów ekologicznych, ale także ekonomicznych. Oznaczają one po prostu mniejsze rachunki dla najemców – powiedział podczas otwarcia panelu dyskusyjnego z prezesami Towarzystw Budownictwa Społecznego, członkami Polskiej Izby Gospodarczej TBS i pracownikami TBS z całej Polski **podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Tomasz Lewandowski**.

Konferencja Smart City jak zwykle przynosi realne korzyści. Możliwość współpracy wszystkich zainteresowanych stron pozwoli w przyszłości na opracowanie wspólnych innowacyjnych projektów, które mogą zostać wdrożone w Częstochowie.

Patronat honorowy nad wydarzeniem objęli: **Prezydent Miasta Częstochowy Krzysztof Matyjaszczyk i rektor Politechniki Częstochowskiej dr hab. inż. Marek Warzecha**.

Foto: Łukasz Kolewiński

ZGM TBS informuje

Minister na budowie TBS

Budowa nowego TBS w dzielnicy Parkitka zmierza do finału. W ostatnim czasie ten teren wizytował podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Tomasz Lewandowski.

Na budowie przy ulicy Łódzkiej minister pojawił się w towarzystwie prezydenta miasta Częstochowy Krzysztofa Matyjaszczyka, prezesa zarządu ZGM TBS Pawła Koniecznego, rektora Politechniki Częstochowskiej dr hab. inż. Marka Warzechy, prezesa zarządu RFG Piotra Grzybowskiego, pracowników ZGM TBS i wykonawcy – przedstawicieli firmy AMB Budownictwo.

- Obecnie trwają intensywne prace wykończeniowe w środku budynku. Malujemy ściany i sufity, kładziemy panele, montujemy drzwi zewnętrzne i wewnętrzne. Jak tylko prace zostaną zakończone, będziemy przystępować do procedur odbiorowych - relacjonował ministrowi **Robert Wolski - inspektor nadzoru budowlanego w ZGM TBS Sp. z o.o. w Częstochowie**

Prezes ZGM TBS w Częstochowie Paweł Konieczny przypomniał krótko, jak doszło do budowy TBS w tym miejscu. Wszystko zaczęło się w 2020 roku od przekazania spółce na wniosek prezydenta miasta Częstochowy Krzysztofa Matyjaszczyka działek po zachodniej stronie ulicy Łódzkiej.

- Wiemy, jak ważne jest dziś posiadanie własnego „m”. Dlatego chcemy, by mieszkańcy naszego miasta mieli wybór, mieli możliwość inną od tej rynkowej, która zwykle bywa nieosiągalna dla przeciętnego Polaka – mówił **Krzysztof Matyjaszczyk, prezydent miasta Częstochowy**.

Najpierw były działki, potem spółka uzyskała pozwolenie na budowę oraz dofinansowanie ze środków Banku Gospodarstwa Krajowego. Budowa ruszyła pełną parą w grudniu 2023 roku i przebiegała bardzo sprawnie. Dziś nowo powstały TBS prezentuje się niezwykle okazale.

Podczas wizyty na budowie minister Tomasz Lewandowski docenił nowoczesny wygląd bloku, spokojną okolicę i widok z okien najwyższej kondygnacji, który rozciąga się niemal na całe miasto. Przy okazji minister poinformował obecnych na budowie urzędników o nowych formach finansowania tego rodzaju inwestycji.

Budowa supernowoczesnego osiedla - w najbardziej pożądaney przez mieszkańców zielonej dzielnicy Parkitka - to inwestycja dedykowana wszystkim tym, którzy poszukują spokojnego miejsca do życia.

- Będzie to najpiękniejsze osiedle w Częstochowie ze względu na swoje położenie w zieleni, duże odległości między blokami, co zagwarantuje większą intymność najemcom, jakość użytych do budowy materiałów i funkcjonalność mieszkań. Śmiało mogę powiedzieć, że będzie to wizytówka miasta Częstochowy – podkreślił **Paweł Konieczny, prezes zarządu ZGM TBS Sp. z o.o. w Częstochowie**.

Warto podkreślić, że wszystkie mieszkania w bloku A mają już swoich najemców – nabór zakończył się na początku 2024 roku. Przekazanie im kluczy odbędzie się zgodnie z terminem, czyli do końca lipca bieżącego roku. Natomiast o kolejne mieszkania w budynkach B, C i D będzie można zawalczyć w niedalekiej przyszłości. W sumie w przyszłości ZGM TBS chce zaoferować mieszkańcom blisko 400 lokali mieszkalnych w systemie najmu czynszowego. Nowe osiedle TBS na Parkitce pomieści nawet 13 takich wielorodzinnych budynków. W przypadku bloku B jest już gotowy projekt i pozwolenie na budowę. Zaprojektowane są także budynki C i D, które po wybudowaniu domkną pierwszy etap kompleksu osiedlowego ZGM TBS na Parkitce. Autorem wszystkich projektów jest znany częstochowski architekt Witold Rudecki, co gwarantuje spójność wizualną przyszłego osiedla oraz funkcjonalność.

Foto: Grzegorz Skowronek/UM Częstochowy

Czym żyje miasto

Atrakcyjne działki na sprzedaż

Na 10 lipca miasto wyznaczyło termin przetargów na sprzedaż kilku nieruchomości, w tym przy ul. Śląskiej 8 - w samym centrum miasta oraz sporego terenu inwestycyjnego przy ul. św. Barbary.

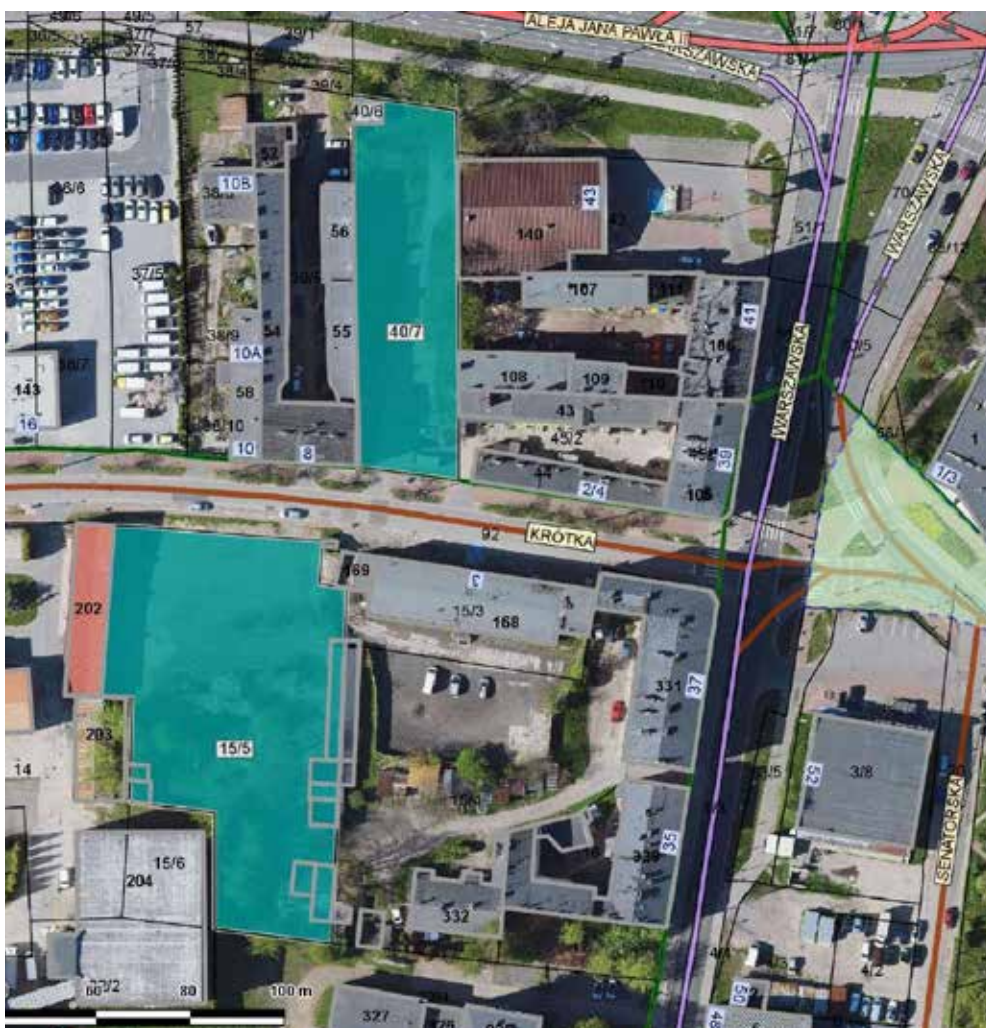
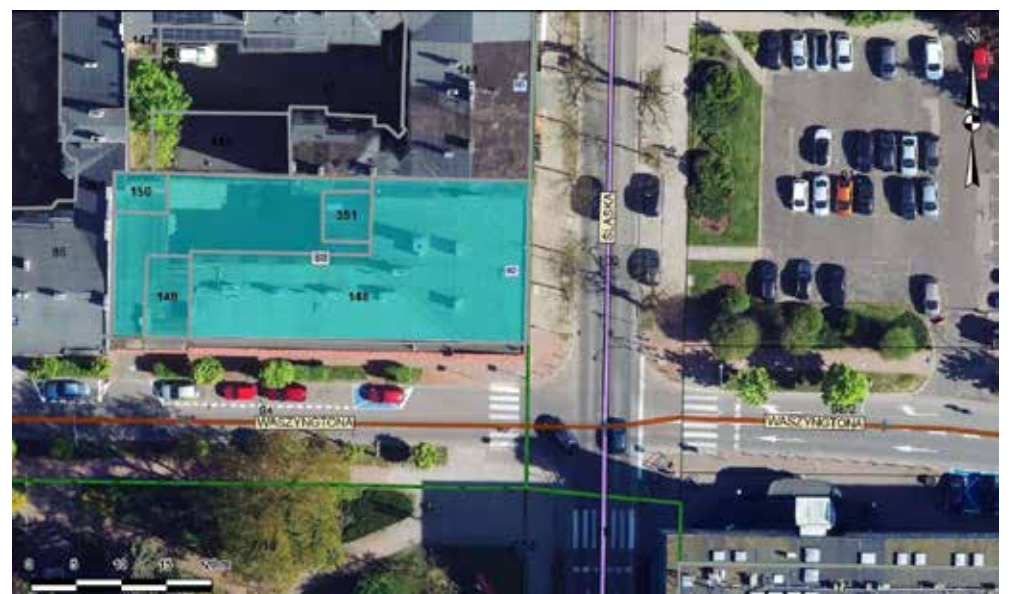
Urząd Miasta Częstochowy przypomina, że 10 lipca br. od godz. 10.00 w sali 107 (ul. Śląska 11/13) odbędą się przetargi na sprzedaż nieruchomości stanowiących własność gminy lub Skarbu Państwa, położonych w Częstochowie przy:

- przy ul. św. Barbary (działki nr: 1/17, 1/18, 1/25 w obrębie 243 o łącznej powierzchni 2,5543 ha, w części zabudowana), cena wywoławcza 8 345 000 zł brutto, wadium 1 669 000 zł (godz. 10.00),
- przy ul. Krótkiej 5 (działka nr 15/5 w obrębie 108 o powierzchni 0,3202 ha, w części zabudowana), cena wywoławcza 1 120 700 zł, wadium 224 100 zł (godz. 10.30),
- przy ul. Krótkiej 6 (działka nr 40/7 w obrębie 74 o powierzchni 0,1624 ha, niezabudowana), cena wywoławcza 888 183 zł brutto, wadium 177 600 zł (godz. 11.00),
- przy ul. Drogowców (działki nr: 9/5, 9/7, 9/8, 9/9 w obrębie 72, o łącznej powierzchni 0,2128 ha, niezabudowana), cena wywoławcza 2 530 000 zł brutto, wadium 506 000 zł (godz. 11.30),
- przy ul. Śląskiej 8 (działka nr 88 w obrębie 151 o powierzchni 0,0834 ha, zabudowana), cena wywoławcza 3 260 000 zł, wadium 652 000 zł (godz. 12.00),
- przy ul. Korkowej (działka nr 342/4 w obrębie 422 - Brzeziny Wielkie o powierzchni 0,1677 ha, niezabudowana), cena wywoławcza 290 000 zł brutto, wadium 58 000 zł (godz. 12.30),
- przy ul. Suchej (działki nr: 87/22, 87/24 w obrębie 262 o łącznej powierzchni 0,0746 ha, niezabudowana), cena wywoławcza 183 000 zł, wadium 36 600 zł (godz. 13.00).

Termin wpłacenia wadium upływa 7 lipca 2025 r.

Szczegółowe informacje dotyczące nieruchomości i przetargów znajdują się w ogłoszeniach przetargowych zamieszczonych w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej miasta www.czestochowa.pl.

Na podstawie informacji i mapek z Wydziału Mienia i Nadzoru Właścicielskiego Urzędu Miasta Częstochowy

Czym żyje miasto

Niebo nad basenem!

Basen letni przy ul. Dekabrystów już tętni życiem! Tradycyjnie otwarty w Dzień Dziecka, jest gotowy na kolejną falę słońca i radości.

Teraz, gdy temperatura znów przyjemnie rośnie, to świetny moment, by zaplanować weekend właśnie tam. To sprawdzona, wakacyjna opcja na relaks, ruch i ochłodę dla całej rodziny.

Pływalnia Letnia MOSiR w Częstochowie przyciąga wodnymi atrakcjami, ale też letnią atmosferą, która pozwala na chwilę wytchnienia. Na miejscu czeka na Was wielofunkcyjny basen z dwiema zjeżdżalniami, grotą sztucznej fali, „dziką rzeką” i podwodnymi masażami. Dla najmłodszych przygotowano bezpieczny brodzik z mini zjeżdżalnią w kształcie słonia, wodnym językiem i gejzerami. Dodatkowym udogodnieniem są punkty gastronomiczne oraz wypożyczalnia leżaków – wszystko, czego potrzeba na udany letni dzień. Obiekt jest dostępny również dla osób z niepełnosprawnościami.

Basen jest czynny codziennie od godziny 10:00 do 20:00, a kasy działają do 19:00. Szczegółowy cennik znajduje się na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Częstochowie. Ceny

są przyjazne – bilet normalny całodniowy to 25 zł, ulgowy 18 zł, a po godzinie 15:00 odpowiednio 16 zł i 12 zł. Dzieci do 3. roku życia wchodzi za symboliczną złotówkę. Wypożyczenie leżaka kosztuje 20 zł plus kaucja zwrotna, a dla zmotoryzowanych przygotowano parking z rozsądnym cennikiem – np. 3 zł za godzinę postoj.

Jeśli szukacie pomysłu na weekend – basen przy ul. Dekabrystów to idealna propozycja. Lato coraz śmielej zagląda przez okna, a MOSiR-owska pływalnia zaprasza do wspólnej zabawy, odpoczynku i chlapania w promieniach słońca. Spakujcie ręczniki, okulary przeciwsłoneczne i dobry humor – widzimy się na basenie!

Na podstawie informacji MOSiR w Częstochowie

Policja

Częstochowscy konni policjanci są świetni

Udowodnili to na XIX Międzynarodowym Turnieju Konnym Służb Mundurowych, który miał też „galową” część – w postaci przyciągającego spojrzenia przemarszu przez centrum Częstochowy.

Uroczyste otwarcie zawodów – z prezentacją jeźdźców – odbyło się 6 czerwca. Spod Bazyliki Archikatedralnej Świętej Rodziny, w takt orkiestry dętej Śląskiej Policji, ruszyła parada uczestniczek i uczestników turnieju. Przemarsz „Alejami” zakończył się przed Grobem Nieznanego Żołnierza w al. Sienkiewicza – w imieniu częstochowskiego samorządu w delegacji składającej kwiaty był przewodniczący Rady Miasta Łukasz Banaś.

Część sportowa trwała dwa dni i odbyła się na terenie częstochowskiej stajni Lambada – to tam właśnie na co dzień przebywają policyjne konie. Zawody rozpoczęła tzw. runda honorowa i złożenie meldunku szefowi Policji w Częstochowie insp. Dariuszowi Kiedrznowi przez dowódcę częstochowskich jeźdźców asp. Rafała Kozła. Z zaproszenia na Turniej skorzystali miejscy i wojewódzcy samorządowcy – wśród nich zastępca prezydenta Częstochowy Ryszard Stefaniak. Byli też m.in. radni i przedstawiciele Urzędu Miasta.

O tytuł najlepszego zawodnika bądź zawodniczki oraz najlepszej drużyny zmagali się funkcjonariusze z Częstochowy, Poznania, Rzeszowa, Szczecina, Tomaszowa Mazowieckiego i Warszawy, a także ze Słowacji i Węgier. Swoje reprezentacje miały też straże miejskie z Łodzi i Wrocławia oraz z Repu-

bliki Czeskiej. Oceniającym umiejętności mundurowych przewodniczył sędzia sportów hippicznych Jerzy Smogorzewski, także były wojewódzki i powiatowy lekarz weterynarii. Sędzią technicznym był emerytowany częstochowski policjant oraz wielokrotny zdobywca tytułu najlepszego jeźdźca Grzegorz Wypchlak.

Częstochowscy policjanci zaprezentowali się doskonale. Tytuł najlepszej drużyny zdobyli sierżant Kacper Płachta i posterunkowy Dawid Hadryś z Ognia Konnego Wydziału Prewencji naszej Komendy Miejskiej Policji. Drugą lokatę wywalczyli młodszy aspirant Katarzyna Lewińska-Stępniewska i Wojciech Grajcar, także z Ognia Konnego częstochowskiego Wydziału Prewencji. Na podium, na trzecim miejscu, zmieścili się jeszcze strażnicy miejscy z Łodzi – starszy inspektor Robert Żakowiak i młodszy specjalista Rafał Szyrzer.

Indywidualnie tytuł najlepszego jeźdźcy – i zwycięską szablę – zdobyła młodszy aspirant Katarzyna Lewińska-Stępniewska. Niewiele ustępował jej sierżant Kacper Płachta, a trzeci był posterunkowy Dawid Hadryś.

Wyłoniono też najlepszego zawodnika z Polski i z zagranicy – triumfowały kobiety: Barbora Prochazkova ze Straży Miejskiej z Czech oraz młodszy aspirant Katarzyna Lewińska-Stępniewska, reprezentująca Komendę Wojewódzką w Katowicach.

Zawodom towarzyszyły atrakcje dla dzieci. Wydział Prewencji przygotował miasteczko, w którym dzieci witał pies Sznupek – policyjna maskotka. Były pokazy posłuszeństwa psa służbowego, konkursy i zabawy z nagrodami oraz koncert Młodzieżowej Orkiestry Dętej z Koniecpola.

*na bazie informacji prasowej KMP w Częstochowie
w galerii: konny przemarsz „Alejami”
i turniej na terenie policyjnej stajni
(fot. ze strony www Komendy Miejskiej Policji)*

Politechnika Częstochowska

Druk 3D w UAV i Samolotach RC: Rewolucja w Konstrukcji Latającej

Druk 3D, czyli wytwarzanie przyrostowe, stał się przełomową technologią w wielu branżach w tym również w lotnictwie. W świecie UAV (bezzałogowych statków powietrznych) oraz modeli RC (zdalnie sterowanych), druk 3D pozwala na szybsze prototypowanie, większą swobodę projektowania i niższe koszty produkcji. Ta elastyczność otwiera nowe możliwości przed hobbystami, inżynierami, a także agencjami obronnymi.

Zalety druku 3D dla UAV i samolotów RC

- Lekkie konstrukcje: Drukowane elementy mogą być zoptymalizowane pod względem wagi bez utraty wytrzymałości, co przekłada się na dłuższy czas lotu i lepszą wydajność.
- Szybkie prototypowanie: Możliwość szybkiego projektowania, drukowania i testowania nowych rozwiązań znacząco skraca cykle rozwoju.
- Personalizacja: Indywidualne kadłuby, uchwyty do kamer czy obudowy czujników mogą być dopasowane do konkretnych misji lub preferencji użytkownika.
- Efektywność kosztowa: Produkcja skomplikowanych części bez potrzeby stosowania form czy narzędzi sprawia, że nawet małoseryjna produkcja jest opłacalna.

Rysunek 1. Dron wydrukowany w pełni w technologii FDM.

Francja – Thales Group i prototypy dronów drukowane w 3D

Francuska firma technologii obronnych Thales Group aktywnie bada możliwości druku 3D w produkcji dronów. Tworzy prototypy z materiałów kompozytowych, z uwzględnieniem aerodynamicznych ulepszeń, które są trudne do osiągnięcia tradycyjnymi metodami. Celem jest produkcja dronów do szybkiego wdrażania, o niskiej wykrywalności radarowej.

Rysunek 2. Dron firmy Thales [1]

Niemcy – Drony Wingcopter

Niemiecki startup Wingcopter specjalizuje się w systemach dostaw opartych na dronach. Wykorzystują druk 3D do tworzenia lekkich i modułowych elementów swoich UAV, co umożliwia aerodynamiczną optymalizację i szybkie wymiany części po testach terenowych. Drony Wingcopter są wykorzystywane m.in. w logistyce i pomocy humanitarnej.

Rysunek 3. Dron firmy Wingcopter [2]

Interesujące materiały stosowane w druku 3D UAV

- **Filamenty wzmacniane włóknem węglowym**
Połączenie łatwości druku tworzyw termoplastycznych z wytrzymałością włókna węglowego. Idealne do ram i elementów nośnych wymagających sztywności bez dodatkowego ciężaru.

Rysunek 4. Filament PETG Carbon Fiber Black 1kg [3]

- **Nylon (PA12)**

Trwały, odporny na uderzenia i lekko elastyczny. Doskonały do elementów mechanicznych jak przekładnie czy uchwyty. Często stosowany w UAV używanych w trudnych warunkach terenowych.

Rysunek 5. Filament Fiberlogy Nylon PA12 1,75mm 0,75kg - Black[4]

- **PEEK (Polietereketon eterowy)**

Wysokowydajny polimer klasy lotniczej. Oferuje wyjątkową wytrzymałość, stabilność termiczną i odporność chemiczną. Popularny w dronach wojskowych i specjalistycznych.

Rysunek 6. Filament 3DGence PEEK Natural [5]

- **TPU (Termoplastyczny poliuretan)**

Elastyczny materiał, świetnie nadający się do elementów absorbujących uderzenia, jak np. podwozia czy osłony. Często wykorzystywany w samolotach RC do ochrony elektroniki przy twardych lądowaniach.

Rysunek 7. Filament Devil Design TPU 1,75mm 1kg - Black [6]

Perspektywy na przyszłość

Połączenie druku 3D z projektowaniem UAV to dopiero początek. Wraz z rozwojem nauki o materiałach i technik wielomateriałowych, możemy spodziewać się jeszcze bardziej wydajnych, odpornych i inteligentnych konstrukcji powietrznych zarówno w zastosowaniach rekreacyjnych, jak i komercyjnych czy taktycznych. Europa odgrywa w tym rozwoju kluczową rolę dzięki startupom, badaniom obronnym oraz zaangażowanym społecznościom hobbystów.

mgr inż. Mateusz Rak
Inż. Kacper Kosiński
inż. Patryk Wilk

Wydział Elektryczny Politechniki Częstochowskiej

Literatura

1. <https://www.thalesgroup.com/en/unmanned-aerial-vehicles-uas>
2. <https://en.wikipedia.org/wiki/Wingcopter>
3. <https://www.prusa3d.com/pl/produkt/prusament-petg-carbon-fiber-black-1kg>
4. <https://botland.com.pl/filamenty-nylon/16102-filament-fiberlogy-nylon-pa12-175mm-075kg-black-5902560992915.html>
5. <https://sklep.3dgence.com/filament-3dgence-peek-0.5kg.html>
6. <https://botland.com.pl/filamenty-elastyczne/14117-filament-devil-design-tpu-175mm-1kg-black-5902280030751.html>

Bądź eko

Bioopakowania: wyzwania i perspektywy

W obliczu globalnego kryzysu związanego z nadmiernym zużyciem tworzyw sztucznych i zanieczyszczeniem środowiska, rozwój bioopakowań wydaje się obiecującym kierunkiem. Bioopakowania, określane często jako biodegradowalne lub kompostowalne, mają na celu zmniejszenie wpływu na środowisko naturalne poprzez ich zdolność do rozkładu pod wpływem warunków naturalnych. Jednak ich degradacja, czyli rozkład nie jest pozbawiona wyzwań, a ich pełne wdrożenie na szeroką skalę napotyka na wiele przeszkód.

Czym są bioopakowania?

Wytwarzane są z materiałów pochodzenia organicznego, takich jak skrobia, celuloza, polimery z biomasy roślinnej, a także polimery syntetyczne, które są zaprojektowane tak, aby ulegały degradacji w warunkach naturalnych. Wśród najczęściej spotykanych typów można wyróżnić:

- Kompostowalne: mogą być przekształcone w kompost w warunkach przemysłowych lub domowych.

Rysunek 1. Od lewej polskie oznaczenie o możliwości do kompostowania; Międzynarodowy certyfikat o możliwym kompostowaniu.

Źródło: wikipednia.org

- Biodegradowalne: ulegają one rozkładowi na proste związki organiczne dzięki działaniu mikroorganizmów.

Rysunek 2. Symbol biodegradowalności.

Źródło: www.maskimed.pl

- Z recyklingu: powstają z surowców wtórnych, co ogranicza konieczność używania pierwotnych surowców.

Rysunek 3. Symbol recyklingu.

Źródło: nanowosmieci.pl

W teorii, nowatorskie opakowania pochodzenia biologicznego mają potencjał znacząco zmniejszyć ilość odpadów trafiających na wysypiska, ponieważ mogą one rozkładać się w krótszym czasie niż tradycyjne tworzywa sztuczne.

Wyzwania związane z biodegradacją

Specyficzne warunki degradacji oznaczają, że większość bioopakowań, w tym tych oznaczonych jako „kompostowalne”, wymaga ściśle określonych warunków do pełnego rozkładu. Temperatury, wilgotność, dostęp do tlenu i działanie mikroorganizmów muszą być kontrolowane, aby zapewnić szybki i efektywny proces degradacji. W wielu krajach, szczególnie tych mniej rozwiniętych, brak jest odpowiedniej infrastruktury kompostowej, która mogłaby efektywnie przetwarzać „zielone opakowania”. Trwałość bioopakowań w środowisku naturalnym ma na celu minimalizację trwałości w środowisku, ich rzeczywisty czas rozkładu może być dłuższy, niż zakładano. Na przykład w morzach i oceanach, gdzie temperatura jest niższa, nawet biodegradowalne plastiki mogą nie ulegać szybkiemu rozkładowi, przyczyniając się do dalszego zanieczyszczenia ekosystemów morskich. Produkcja biodegradowalnych materiałów jest na ogół droższa niż tradycyjnych tworzyw sztucznych, co sprawia, że ich wdrażanie na szeroką skalę jest trudniejsze. Ceny tych materiałów mogą odstra-

szać konsumentów i przedsiębiorców, którzy szukają bardziej ekonomicznych alternatyw.

Perspektywy rozwoju bioopakowań

Innowacje w dziedzinie materiałoznawstwa mogą przyczynić się do opracowania bardziej efektywnych i łatwiejszych w degradacji ekologicznych materiałów. Coraz więcej krajów i miast kładzie nacisk na rozbudowę i rozwój infrastruktury do kompostowania odpadów. Przemysłowe kompostownie stają się kluczowym elementem gospodarki obiegu zamkniętego, w której odpady organiczne, w tym bioopakowania, mogą być przekształcane w kompost, a następnie wykorzystywane jako nawóz. Kluczowym elementem sukcesu bioopakowań będzie edukacja konsumentów na temat tego, jak prawidłowo korzystać z biodegradowalnych i kompostowalnych opakowań. Zwiększenie świadomości dotyczącej segregacji odpadów oraz warunków, w jakich te materiały ulegają degradacji, może znacząco wpłynąć na efektywność ich użytkowania. W celu odpowiedniej edukacji do obowiązkowych badań możemy wprowadzić testy respirometryczne, które są zgodne z międzynarodowymi normami ISO. Ten sposób pozwala na bezpieczny i wiarygodny pomiar biodegradacji wybranych materiałów, które w przyszłości mogą mieć zastosowanie w produkcji bioopakowań.

Degradacja bioopakowań stanowi zarówno ogromną szansę, jak i wyzwanie dla współczesnego społeczeństwa. Chociaż materiały te oferują możliwość zmniejszenia negatywnego wpływu opakowań na środowisko, ich skuteczność zależy od wielu czynników, takich jak odpowiednie warunki degradacji, rozwój infrastruktury kompostowej, a także edukacja konsumentów. Perspektywy rozwoju są jednak obiecujące, a ich przyszłość będzie zależała od postępu technologicznego, regulacji prawnych i wsparcia społecznego w dążeniu do bardziej zrównoważonej gospodarki o obiegu zamkniętym.

inż. Jakub Włoka

Student kierunku Biotechnologia
na Wydziale Infrastruktury i Środowiska
Politechniki Częstochowskiej,
członek Studenckiego Koła Naukowego GeneInUse

Rys. 3. Badanie przeprowadzone na respirometrze ECHO pod kątem efektywności biodegradacji biopolimerów. Opracowanie własne

Drogi

Połączenie 1 Maja – Krakowska zyskuje docelowy kształt

Najtrudniejsze etapy prac już chyba za ekipami budowlanymi. Wiadukt nad torami zaczyna powoli przypominać drogę, jaką niedługo pojedziemy. Ronda od strony Krakowskiej i 1 Maja mają być w pełni przejezdne w sierpniu.

Nowe połączenie komunikacyjne o długości 1,2 km od ronda Mickiewicza do skrzyżowania ulic Krakowskiej i Ks. Wróblewskiego prowadzące m.in. nad torami kolejowymi (na wysokości przedłużenia ulicy 1 Maja i dalej odcinkiem nowej drogi do ul. Krakowskiej), powinno zostać sfinalizowane do połowy grudnia 2025 r.

Wiaduktem i nowym połączeniem będziemy mogli więc pojechać w pierwszym kwartale przyszłego roku (w zależności od tego, jak długo potrwają odbiory techniczne). Zgodnie z deklaracjami wykonawców w sierpniu powinno być wreszcie w pełni gotowe i przejezdne nowe rondo przy ul. Krakowskiej oraz przebudowane rondo Mickiewicza.

Głównym wykonawcą miejskiej inwestycji jest Primost Południe, a koszt kontraktu to ok. 95 mln zł. Miasto zdobyło na zadanie blisko 60 mln zł dofinansowania z krajowego programu inwestycyjnego Polski Ład.

Nowe międzydzielnicowe połączenie z wiaduktem nad torami będzie mieć ścieżki rowerowe, chodniki, zatoki autobusowe i przejścia dla pieszych. Zainstalowane zostanie nowoczesne oświetlenie uliczne, a tam, gdzie to niezbędne powstaną również ekrany akustyczne, chroniące budynki mieszkalne położone najbliżej nowej drogi.

Plac budowy inwestycji, która po sfinalizowaniu dużo lepiej skomunikuje Stare Miasto i odciąży z ruchu samochodowego centrum Częstochowy wraz z aleją NMP, odwiedził 5 czerwca prezydent Krzysztof Matyjaszczyk, któremu towarzyszył m.in. zastępca dyrektora Miejskiego Zarządu Dróg Marcin Wołek, a także przedstawiciele firmy wykonawczej i inżyniera kontraktu (częstochowski Primex).

Aktualny zakres prac związanych z inwestycją na poszczególnych odcinkach:

- rondo Mickiewicza: roboty branży sanitarnej - wykonanie przyłączy sieci - kolizje W7, W10; prace branży drogowej - prace brukarskie dot. ciągów pieszych i rowerowych, stabilizacja pasów wewnętrznych;
- ul. 1 Maja: prace w zakresie budowy muru oporowego z blozków drobnowymiarowych wraz z nasypem z gruntu zbrojonego, wykonanie obciążenia przyczółka P1, zbrojenie, deskowa-

nie, betonowanie gzymsów obiektu PG1, prace w zakresie kanalizacji deszczowej, wykonanie muru oporowego;

- przęsło P1, P2 oraz P2-P3, P3-P4: śrutowanie, gruntowanie UN;
- ul. Ogrodowa /ul. Stawowa: roboty branży drogowej - zabudowa elementów dróg i ulic, kontynuacja prac brukarskich dot. ciągów pieszych i rowerowych, betonowanie zatoki autobusowej, betonowanie ław fundamentowych ekranów akustycznych, przebudowa kolizji oświetleniowej;
- ul. Stawowa / ul. Krakowska: prace w zakresie branży drogowej- zabudowa elementów dróg i ulic, przygotowanie pod wykonanie warstw konstrukcyjnych, podbudowa z kruszywa, podbudowa bitumiczna, roboty branży oświetleniowej- przebudowa kolizji oświetleniowej, montaż oświetlenia docelowego;
- ul. Krakowska: kontynuacja prac w zakresie branży drogowej - zabudowa elementów dróg i ulic, kontynuacja prac brukarskich dot. ciągów pieszych i rowerowych, podbudowa z kruszywa.

Na podstawie informacji
Miejskiego Zarządu Dróg w Częstochowie
Fot. Łukasz Kolewiński (UM)

Sport

KRONO-PLAST Włókniarz bliżej kibiców!

Częstochowski Włókniarz wychodzi naprzeciw swoim fanom i angażuje się w różnego rodzaju wydarzenia organizowane przez podmioty współpracujące z klubem, ale nie tylko. Słoneczne i ciepłe dni, zwiastujące nadejście lata, a których w ostatnich tygodniach coraz więcej, sprzyjały aktywności w korelacji z kibicami.

Biało-zielone stoisko można było dostrzec podczas imprezy zorganizowanej przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne z okazji 75-lecia istnienia. Wydarzenie przyciągnęło sporą uwagę mieszkańców Częstochowy i okolic, którzy tłumnie stawili się na dniu otwartym w zajezdni MPK. Włókniarz czekał na nich w swoim

namiocie, w którym przygotował darmowe gadzety, motocykl, ciesząc się ogromnym zainteresowaniem zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, natomiast w roli gościa pojawił się Kacper Halkiewicz - junior pierwszej drużyny Lwów.

Tego samego dnia, częstochowski klub odwiedził również piknik rodzinny zorganizowany z okazji Dnia Dziecka przez hutę szkła Stoelzle. Tam kibice Lwów mogli spotkać się z najlepszym młodzieżowcem Włókniarza w tym sezonie, Franciszkiem Karczewskim, a także z Alanem Ciurzyńskim. Oprócz tego, biało-zielony namiot był obecny na wydarzeniu zorganizowanym przez market przy ul. Okulickiego, na dniu otwartym w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego czy w Stowarzyszeniu Opieki Hospicyjnej Ziemi Częstochowskiej przy ul. Krakowskiej.

Biało-zieloni nie próżnują też przed domowymi meczami Lwów w PGE Ekstralidze na KRONO-PLAST Arenie. Wówczas zawodników, ma-

skotkę czy przedstawicieli marketingu można spotkać w różnych rejonach miasta. Zawsze do wygrania są m.in. bilety na najbliższe spotkanie ligowe. Włókniarz można było już spotkać w centrach handlowych „Jagiellończycy” i M1, a także na placu Biegańskiego.

To nie wszystko, bo klub prężnie rozwija program „Włókniarz z klasą” i tym samym regularnie pojawia się na wydarzeniach takich jak szkolny festyn organizowanych przez współpracującą z klubem placówkę. Tych stale przybywa, a główne założenia projektu to:

- Wizyty przedstawicieli klubu w placówkach partnerskich – realizacja programu tematycznego dotyczącego między innymi: historii klubu i dyscypliny, programu EKO PGE Ekstraliga – żużel jako jeden z bardziej ekologicznych sportów motorowych, postaw prospołecznych i wolontarystycznych, mających na celu zmobili-zowanie dzieci i młodzieży do bezpośredniego udziału w życiu społecznym regionu oraz budowanie kolejnych

pokoleń kibiców sportu;

- Udział w dniach otwartych i innych istotnych dla placówek partnerskich wydarzeniach;
- Przekazanie puli bezpłatnych zaproszeń na mecze ligowe naszego klubu;
- Umożliwienie przeprowadzenia zajęć wolontarystycznych na terenie Krono-Plast Areny Częstochowa, w ramach organizowanych przez klub wydarzeń;
- Zaproszenie do zwiedzenia Krono-Plast Areny

Placówki zainteresowane dołączeniem do programu Włókniarz z Klasą prosimy o kontakt na: natalia@wlokniarz.com.

Sport

Włókniarz na półmetku rundy zasadniczej

Drużyna KRONO-PLAST Włókniarza Częstochowa ma za sobą pierwszą część rozgrywek w PGE Ekstralidze. Zespół prowadzony przez Mariusza Staszewskiego wygrał 3 z siedmiu spotkań i zameldował się na 6. miejscu. Częstochowianie w wielu meczach pokazali się z bardzo dobrej strony i do sukcesu w postaci punktów do tabeli zabrakło niewiele.

Najbliżej ogromnej sensacji ekipa Lwów była w Toruniu. Na tamtejszą Motoarenę Włókniarz jechał po jak najlepszy wynik, ale mało kto spodziewał się, że częstochowianie będą bardzo blisko wywiezienia z trudnego terenu zwycięstwa. Na dwa biegi przed końcem tamtej rywalizacji, biało-zieloni remisowali 39:39. Reakcje publiczności na obiekcie im. Mariana Rosego mówiły same za siebie: szok i niedowierzanie.

Finalnie Włókniarz przegrał 43:47 i jak na razie wyszarpał najwięcej punktów torunianom na ich własnym terenie. Nawet mistrz Polski z Lublina, Orlen Oil Motor przegrał wyżej (42:48). Z perspektywy czasu, w Częstochowie nieco narasta niedosyt w związku z rezultatem w Toruniu. Bo choć celem Włókniarza w bieżącym

roku jest przede wszystkim utrzymanie w najsilniejszej żużlowej lidze świata, to czemu by nie pokusić się o coś więcej i awansować do strefy medalowej, tym bardziej jeśli rośnie ku temu okazja. Jakiegokolwiek punkty do tabeli wywiezione z Torunia mocno by się do tego przyczyniły.

Z drugiej strony tamta konfrontacja jeszcze bardziej umocniła pewność siebie zawodników KRONO-PLAST Włókniarza, którzy w ocenie wielu opinotwórców nie są w większości meczów wskazywani w roli faworytów. Tymczasem tak mocne postawienie się w Toruniu musiało zweryfikować wiele prognoz, bo oto okazało się, że słowa o sporym potencjale drze-miącym w drużynie Lwów nie były pustymi frazesami.

Ekipa Lwów co prawda potknęła się jeszcze w domowym starciu ze Stelmet Falubazem Zielona Góra (42:48), ale należy pamiętać, że biało-zieloni musieli sobie radzić bez podstawowego juniora, Szymona Ludwiczaka i z bardzo mocno poobijanym Jasonem Doylem.

Australijczyk raptem tydzień przed meczem z zielonogórzanami, uległ bardzo poważnemu w konsekwencjach upadkowi podczas Grand Prix

Polski w Warszawie. Na PGE Narodowym, Doyle doznał zwichnięcia biodra. Jest to uraz poważny, ale przede wszystkim bolesny. Mimo to zawodnik zacisnął zęby i chciał wspomóc drużynę KRONO-PLAST Włókniarza w walce o ligowe punkty. Niestety, skończyło się kolejnym wypadkiem, spowodowanym przez zawodnika rywala i następną przerwą w startach.

Bez Jasona Doyle'a, KRONO-PLAST Włókniarz zmierzył się z Betard Spartą Wrocław na domowym torze. Na kilkanaście minut przed rozpoczęciem zawodów, spadł deszcz, który wpłynął na nawierzchnię. W ocenie sędziego, tor nadawał się do jazdy i mecz rozpoczął się z opóźnieniem. Biało-zieloni spisali się lepiej od wicemistrzów Polski i pomimo osłabienia brakiem wspomnianego wcześniej Australijczyka, wygrali 46:31 (mecz zakończono po 13 biegach).

Z bardzo dobrej strony zaprezentował się m.in. debiutujący w zespole Lwów i w ogóle w PGE Ekstralidze, 22-letni Philip Hellstroem Bangs. Szwed wywalczył 7 punktów z dwoma bonusami i był to drugi najlepszy rezultat w drużynie Włókniarza. Po zawodach zawodnik nie ukrywał, że lubi wymagające tory, a taki w Częstochowie

wie był z powodu opadów deszczu. Swoim występem udowodnił, że czuje się na nich jak ryba w wodzie.

Triumfując w trudniejszych niż zwykle warunkach z wicemistrzami kraju, KRONO-PLAST Włókniarz pokazał, że jest w stanie wyjść obronną ręką z każdej sytuacji. To z kolei dobry prognostyk przed dalszą fazą sezonu.

Tabela PGE Ekstraligi (stan na 11.06.)
Kolejno: mecze, punkty, bilans.

1. Orlen Oil Motor Lublin 8 15 +116
2. Pres Grupa Deweloperska Toruń 8 11 +36
3. Bayersystem GKM Grudziądz 8 9 +26
4. Stelmet Falubaz Zielona Góra 8 9 -43
5. Betard Sparta Wrocław 7 8 +39
6. KRONO-PLAST Włókniarz Częstochowa 7 6 +15
7. Gazet Stal Gorzów 8 5 -78
8. Innpro ROW Rybnik 8 2 -111

Materiały: Włókniarz Częstochowa

Fundacja Chrześcijańska „Adullam” Chodź do bramy, poczytamy

Fundacja Adullam przygotowuje się do tegorocznej edycji „Czytania w bramie”. To wakacyjna akcja dla dzieci, polegająca na głośnym czytaniu książek w plenerze.

Lektorzy zostali już wstępnie dobrani, dzieci pomalutku się zgłaszają, pogoda zamówiona. Pozostało wybrać tytuł, który zaprezentowany zostanie w tym roku. Tu zawsze jest pewien problem polegający na ustaleniu priorytetów. Mali słuchacze bowiem chcieliby czegoś przede wszystkim atrakcyjnego fabularnie, a organizatorzy – czegoś przy okazji pożytecznego, z wartościami, z mocą edukacyjną.

To będzie już dziewiąty lipiec, jak czytamy dzieciom. Nie zamierzamy rezygnować, choć czasem słuchacze nie ukrywają, że woleliby raczej grać na swoim smartfonie, a i dorośli prychają: - Książka w szkole, to jeszcze. Ale na co dzień? Po co? Na co się dziecku przyda wyssana z palca opowieść o takich na przykład Muminkach?

Nauka i przyjemność

- *Książka może stać się dla dziecka wyrocznią. Nawet w sprawach codziennych i przyziemnych* - zapewnia Natasza Suchecka-Ptak, właścicielka jednej z najbardziej znanych księgarni w Częstochowie. - *Mam dowód. Od kilku lat bardzo modna jest seria o Puciu. Jedna z mam opowiadała u nas, jak to synek, wierny słuchacz-czytelnik tych książek, zdecydował, że będzie jadł na śniadanie tylko to i dokładnie to, co Pucio. I od kilku tygodni wsuwa co dzień rano... owsiankę.*

Inny mały człowiek uległ bez reszty głośnemu czytaniu „Zapisków wrednego kota”. Czytali rodzice, a on, jako zaledwie czterolatek, tylko słuchał, za to pochłonięty bez reszty. - *A potem przyszedł do nas „po jeszcze”* – wspominają panie z księgarni - *Członkowie rodziny ucieszyli się ogromnie, gdy zaprowadziliśmy ich do regału i pokazałyśmy, że mieli tylko jedną część wielotomowej serii. I że przed nimi jeszcze mnóstwo przyjemnej lektury.*

- *A ile się naszukałyśmy po hurtowniach kolejnych tomów „Pożyczalskich”!* – dodają księgarki. - *Młody ojciec kupił część pierwszą, nie bardzo wierzył w jej sukces czytelniczy, bo książka była raczej gruba, a córka jeszcze mała. Tymczasem, kiedy dziewczynka weszła w fabułę, to nie chciała wyjść i zażądała cięgu dalszego. Pan wrócił do nas zachwycony.*

Magia książek? Na pewno. Ale nie tylko. W każdej z powyższych historii niezmiernie ważną rolę odgrywał fakt, że dziecku czytano na głos. Tej

zaś przyjemności wielu małych ludzi nie umie się oprzeć. Na pewno też to zaobserwowaliście: 7- czy 8-latką kijem do lektury nie zapędzisz, siadź z nim jednak i zacznij czytać głośno, a zapewne złapie przynętę.

Zawijazywanie relacji

Dlatego od lat prowadzimy w Adullam letnią akcję „Czytanie w bramie”. W każdy piątek lipca na kolejnych podwórkach kamienic gromadzą się popołudniami najmłodsi i lektorzy. Co roku książki są inne, mieliśmy np. powieści o biurze detektywistycznym Lassego i Mai, serię o Albercie, „Ostrożnie” Grzegorza Kasdepke...

- *Założenie akcji jest proste: dzieci mają czerpać korzyści, ale i przyjemność z czytania. Słuchają ciekawej książki na świeżym powietrzu, usadowione wygodnie na leżaku czy kocu, czują się jak u siebie, bo czyta im nie profesjonalny aktor, ale ktoś prawie jak babcia, dziadek, tata czy ciocia. Dzieci potrzebują takiej właśnie bliskości, ale nie zawsze doświadczają jej w domu. Mamy nadzieję, że nauczone przykładem naszej akcji, same wezmą książkę i poproszą „Poczytaj mi, mamo”. W rodzinie zawiążą się w ten sposób szczególne relacje* – wyjaśnia prezes Fundacji Chrześcijańskiej „Adullam” Elżbieta Ferenc. To fundacja i współpracujące z nią Partnerstwo na Rzecz Aktywności Lokalnej „Stare Miasto – Nowe Życie” organizują społeczność dzielnicę podczas podwórkowych imprez literackich. Zawijazują się w ich trakcie znajomości, a nawet przyjaźnie, bo uczestnicy spotkań nie tylko słuchają, ale też dyskutują o czytanej książce.

To, że mamy rację, potwierdza sam Jim Trelease, amerykański pisarz i pedagog, autor przetłumaczonego na wiele języków bestsellerowego przewodnika dla rodziców i nauczycieli. Książka „Czytanie na głos, które rozwija dzieci i buduje relacje” dostępna jest także w Polsce. Trelease pisze w niej np.: „Czytanie dzieciom i ograniczenie korzystania z mediów elektronicznych to najlepsza inwestycja w ich przyszłość”.

No właśnie – media elektroniczne. Dziecko wgapione w ekran smartfona, ślepe i głuche na świat wokół. Specjaliści twierdzą, że głośne czytanie... zapobiega późniejszym uzależnieniom od urządzeń multimedialnych.

Uspokajający rytuał

Zacznijmy jednak od początku, czyli od malucha. Czytajmy mu już na tym etapie życia, choć nie rozumie jeszcze ani słowa, a książeczka zrobiona z grubej tektury jest tylko zabawką, którą można nadgryźć, satysfakcjonująco postukać, utopić w kąpieli.

- *Chodzi o zupełnie inny sposób mówienia, rytmiczny, spokojny. Dziecko rozumie, że to jest opowieść i zaczyna się w nią wsłuchiwać* – tłumaczył kiedyś w radiowej audycji „Cztery pory roku” psycholog dziecięcy Jarosław Żyliński, autor publikowanego w internecie „Psychobloga Jarka Żylińskiego”. - *Dziecko uczy się tego rytmu, tego spokoju. Zaczyna kojarzyć książkę z tym przyjemnym czasem. Głośne czytanie dziecku buduje mocną więź*

Czytanie w bramie

Co roku naszą akcję wspierają różne organizacje i instytucje, m.in. Biblioteka Publiczna im. dr. Władysława Biegańskiego, szkoły, przedszkola, Towarzystwo Przyjaciół Częstochowy, Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce, Zakład Gospodarki Mieszkaniowej TBS, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

między nim a dorosłym. Czytanie od urodzenia prawdopodobnie stanie się dla dziecka rytuałem, bardzo uspokajającym, relaksacyjnym. Zamieszka w jego mózgu na wiele, wiele lat.

Na inaugurację czytania maluchowi najlepiej wybrać coś rytmicznego, czyli wierszyki. Bezkonkurencyjni są tutaj Tuwim ze swoją „Lokomotywą” na czele i Brzechwa z nieśmiertelnym „Na straganie w dzień targowy”. Potem, gdy słuchacz ma na tyle duży zasób słów, by rozumieć historię z książeczki, atrakcyjne stają się dla niego opowieści o kimś podobnym do niego. Stąd popularność serii „Pucio”, „Kicia Kocia” (są szczególnie polecane przez psychologów), „Jano i Wito”, „Cwaniaczek”, „Biuro detektywistyczne Lassego i Mai”, „Mikołajek”.

Żyliński podkreśla, że czytać na głos warto pomimo obaw, że będziemy się zacinąć, mamy złą dykcję, nie potrafimy się wczuć (podobne opory lektorów co roku pokonujemy u nas, w Adullam). Tu i tak największe znaczenie mają sama treść i uroda literackiego języka.

A co jeśli syn czy córka przynosi non stop tę samą książeczkę? Też czytać. - Nie buntujemy się – radzi Żyliński. - To oznacza, że dziecko w tej historii widzi coś bardzo szczególnego, że są tam ważne dla niego emocje. Przykład: dzieci często proszą o „Czerwonego kapturka”, ponieważ jest to w pewnym sensie historia o... przedszkolu, o wyjściu z domu w trudny świat.

Nie próbujmy jednak na siłę analizować tekstu. - Szczególnie przy czytaniu na dobranoc. Kiedy czytamy, dziecko przenosi się do innego świata; analizując opowieść, ściągamy je z powrotem na ziemię, wyrzucamy z przestrzeni fantazji. Jeżeli już, to po prostu przegadajmy sobie pewną historię, pewien problem, na przykładzie książki – mówi psycholog.

Na koniec poradził, do kiedy czytać – do kiedy dziecko chce.

Joanna Skiba

fot. Piotr Jaroszek / Pixabay

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej TBS Sp. z o.o.
w Częstochowie
ul. POW 24
tel. centrala: (34) 368-24-61
FAX: (34) 365 12 90
sekretariat@zgm-tbs.czyst.pl
www.zgm-tbs.czyst.pl

ODDZIAŁY EKSPLOATACJI:

ul. Orlik-Rückemanna 35/37 ----- (34) 361 89 25
ul. Wały Dwernickiego 101/105 ----- (34) 361 16 86
Al. Niepodległości 27 ----- (34) 363 12 70
ul. Nowowiejskiego 26 ----- (34) 368 26 90
ul. Tuwima 6 ----- (34) 368 25 28
ul. Łukasińskiego 26 ----- (34) 323 20 33